

Jarl Hemmer

Onni Kokko

**berättelse
och
bakgrund**

Historieförlaget i Finland

Jarl Hemmer

Onni Kokko
berättelse

med bakgrundsinformation

Förlag: BoD – Books on Demand, Helsingfors, Finland
Tryck: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Tyskland
Redigerad av Hans Björknäs,
Historieförlaget i Finland
Layout: Marjatta Björknäs
ISBN 978-952-80-6133-5
© 2022, Jarl Hemmer

Löjtnanten berättar om krigets syfte för Onni:

Inte ens de där stackars visselpiporna var riktigt dina egna. För kvistarna du skar dem av växte ur en mark, som var rövad ifrån oss. Ingenting var vårt eget på den tiden. Inte marken som vi trampade och sjöarna som vi rodde på, inte träna och åkrarna omkring oss, inte mänskorna som vi talade med och brödet som vi åt. Inte ens själva solskenet när det lyste. För allt det där tillsammans är fosterlandet, och fosterlandet var inte vårt. Men det är nu vi tar det tillbaka.

Det vet jag bara, att när Finland är fritt så kan här bo lyckliga människor igen, och lyckliga människor är goda. De behöver inte pina varandra som vi gör. Vem som då äger det ena eller det andra, det betyder så lite, för själva fosterlandet äger de alla gemensamt. Det vet jag bara, att när det här är över, så var du än färdas i landet och ser något vackert och gott, kan du peka på det och vara glad och säga: det där har jag hjälpt fram, jag med

Kapten Karr om krigets mening:

Det här sataniska kriget. Det kallas av både vita och röda på samma sätt: frihetskampen. Och den är en kretin som inte inser, att det på båda sidorna ligger samma dumma och vackra allvar bakom det ordet. – – Det kommer ju inte an på vad man slåss för, bara vad man själv tror. Och därför säger jag: bröder är vi i samma förbannelse, de röda och vi. Alla slåss vi för ingenting här i världen, och alla kallar vi det frihetskamp.

Onni Kokontie
Onni Kokkovägen

Onni Kokko
1905-1918
Taistelulähetti
Ordonnans

Innehåll:

Sid 7 Förord

8 Jarl Hemmer

18 Onni Kokko

23 Kriget 1918

29 Onni Kokko
berättelse

135 Bilder

Förord

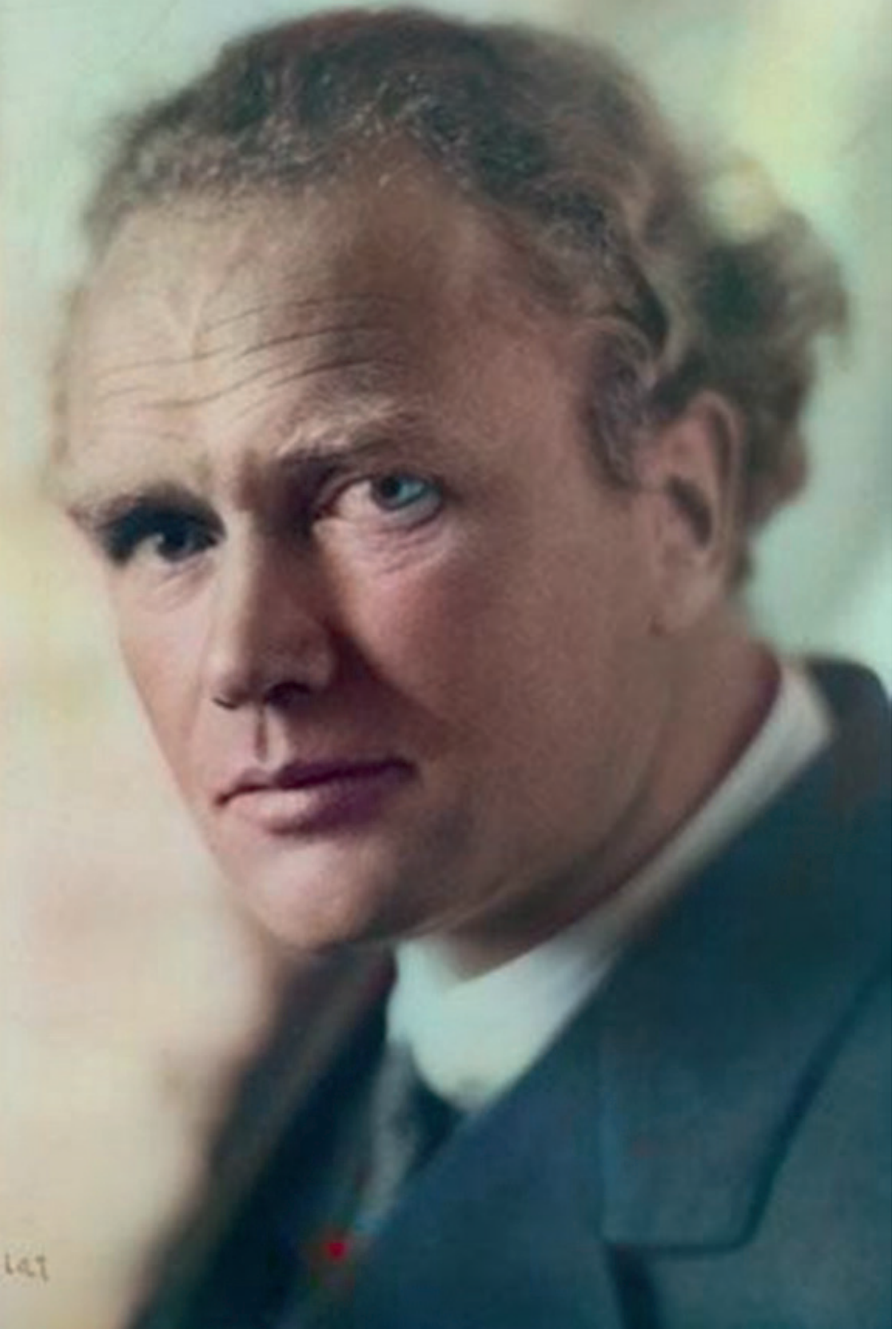
Det är säkert inte alldeles vanligt att en 14-årig gosse får en gata uppkallade efter sig. Eller att en berömd författare skriver en roman om denna unga tonåring, som redan hunnit belönas med frihetskorset. Eller att han blir en legend som lever kvar i det kollektiva minnet 100 år senare. För Onni Kokko stämmer allt detta.

Jarl Hemmer, en av de mest berömda finlandssvenska författarna, skrev boken ”Onni Kokko: berättelse” år 1920. Romanens ursprungliga text finns i denna bok. Den är läsvärd, verkligen läsvärd också nu 102 år senare.

I denna bok finns också bakgrundsinformation som gör det lättare att förstå händelserna 1918. En artikel om författaren Jarl Hemmer, en artikel om den verkliga Onni Kokko (i Hemmers roman är han nog mera en fiktiv person) och en artikel om Kriget 1918.

Min stora förhoppning är att alla läsare kommer att ha lika stor behållning av att läsa denna roman som jag haft!

Vasa i april 2022
Hans Björknäs

Jarl Hemmer (18.9.1893 - 6.12.1944)

Jarl Robert Hemmer är en de mest framstående finlandssvenska författarna, en poet, lyriker, översättare och en av de främsta förgrundsgestalterna i Finlands litterära värld. Han var son till vicehäradshövding Balder Hemmer (1864–1947) och hans hustru Emmy, född Finnilä (1866–1943). Han föddes i Vasa 19.9.1893 och blev student från Vasa svenska lyceum 1912. Hans lärare i ryska var Karl Fredrik Åström, en av landets bästa språkpedagoger. Jarl Hemmer av kritiskt inställd till Ryssland, t.o.m fientlig. Trots detta började han studera ryska vid Helsingfors undiversitet. Vårterminen 1914 tillbringade han i Sankt Petersburg, närmare bestämt i en förstad med namnet Udeljana, där han inte trivdes. Men också här träffade han människor som han kunde bli vän med:

”Man träffar här många, många människor, som man måste älska: kloka, varmblodiga, livslevande människor – människor, vars hjärtan man känner klappa i samma takt som ens eget. Och nationalhatet somnar bort för många stunder, och man ville gå med utbredda armar dem till mötes: bröder! systrar!”

Han tog fil. kand-examen 1917.

Han gifte sig med Saga Söderman och fick två barn, sonen Erland 1918 och dotterna Marie-Louise 1920.

Föräldrahemmet fanns på Skolhusgatan 8 i Vasa. Det var byggt 1886 och donerades till friluftsmuseet Stundars i Solf där huset sedan 1981 finns restaurerat under namnet Hemmersgården. Där finns en rik samling av hans kvarlåtenskap.

Hans litterära karriär inleddes 1914 då han debuterade med diktsamlingen ”Rösterna”. Vårvinter 1918 skrev han en mängd fosterländska dikter där han stödde den vita sidan i kriget. Som poet fick han 1922 sitt genombrott med diktsamlingen Rågens rike.

Hans mest kända rowman är ”En man och hans samvete”, som utkom 1931. Boken handlar om en präst som tjänstgjorde på ett fångläger under kriget 1918. Prästen offerar sig för en av de röda

fångarna och avrättas i dennas ställe. Denna roman, som skildrar fånglägrens elände bättre än någon annan roman, har också filmats, av T-J-Särkkä år 1956.

Bland hans andra litterära verk må nämnas eposet Rågens rike, novellsamlingarna Förvandlingar, De skymda ljusen och Budskap samt romanerna Fattiggubbens brud, Morgongåvan samt essäboken Brev till vänner. Bland skådespel märkas Med ödet ombord, Anna Ringars och Gehenna. Självfallet har Jarl Hemmer utsträckt sin verksamhet även till författandet av uppsatser och artiklar i olika tidningar och tidskrifter samt talrika tillfällighetsdikter. Hans tillhörde redaktionen för Nya Argus och gjorde en hel del översättningar. Vidare var han medlem bl. a. i Finlands svenska författarförenings styrelse och Svenska teaterns litterära expertnämnd. Han belönades med De Nios stora pris två gånger så väl som Stora Nordiska Romanpriset.

År 1933 flyttade han till Finlands svenska författarförenings gård Diktarhemmet i Borgå. En kort tid efter det att han flyttat till Diktarhemmet hade han gäster på hemmet, och 4 av gästerna, alla nära vänner till honom, förolyckades sedan då deras bil körde ner i Borgå å. Denna tragiska olycka kom att bli en personlig katastrof för Hemmer, han led av skuld och samvetskval och hans litterära produktion avstannade. Alkohol- och läkemedelsmissbruk tog överhanden under hans sista levnadsår. Han begick självmord på självständighetsdagen 1944.

Boken om Onni Kokko utkom till julen 1920. I Hufvudstadsbladet den 10.12.1920 påpekar författaren att detta är en nästan helt fiktiv roman. I all synnerhet har beskrivningen av Onni Kokkos familj inget samband med verkligheten:

”Jarl Hemmers bok „Onni Kokko”.

Av förekommen anledning ber författaren Jarl Hemmer att genom oss få påpeka, att hans nyligen utkomna berättelse „Onni Kokko” från första raden till den den sista är en ren dikt, så när som på hjältens namn och ett par fakta om hans deltagande i vårt

Det är säkert inte alldeles vanligt att en 14-årig gosse får en gata uppkallad efter sig. Eller att en berömd författare skriver en roman om denna unga tonåring, som redan hunnit belönas med frihetskorset.

Eller att han blir en legend som lever kvar i det kollektiva minnet 100 år senare. För Onni Kokko stämmer allt detta.

Jarl Hemmer, en av de mest berömda finlandssvenska författarna, skrev boken "Onni Kokko: berättelse" år 1920. Romanens ursprungliga text finns i denna bok. Den är läsvärd, verkligen läsvärd också nu 102 år senare.

I denna bok finns också bakgrundsinformation som gör det lättare att förstå händelserna 1918. En artikel om författaren Jarl Hemmer, en artikel om den verkliga Onni Kokko (i Hemmers roman är han nog mera en fiktiv person) och en artikel om Kriget 1918.

